

6. Krtu in koristnim pticam naj bi hmeljarji bili posebni prijatelji.

7. Črni trn ali trnolica naj se povsod izkoplje in uniči; kajti na njenih listih se baje izleže prvi zarod hmeljevih in drugih ušic.

8. Božjega volika in njegovo, močeraču podobno ličinko naj hmeljarji skrbno varujejo.

Hmeljarji, opazujte nasvetovano natančno in prepričali se bode, da se bode vaš trud in prizadevanje obilo poplačalo.

Ant. Petriček.

Nezrelo sadje.

Sadja je letos na nekaterih krajih veliko, na nekaterih pa ga je le malo in še to pada z drevja, predno dozori ali je sploh za rabo. Sicer pa sploh pade veliko nezrelega sadja z dreves, ali tako ni za nobeno rabo?

Odgovor na to vprašanje nam daje narava sama. Le izpusti kako živinče iz tvoje ščetinjadi pod drevo in kmalu veš, čemu še je nezrelo sadje — za svinje in sicer zdravilo. Znano je, da svinje potrebuje, kakor sploh živina, kisline v želodci svojem in v nezrelem sadju je nje veliko. Sedaj poletu napada rada rdečica svinje in pobere včasih veliko živalij na največjo škodo kmetu, ali skušinja kaže, da se svinj ne loteva, katere smejo po sadonosnikih in odkodi to? V nezrelem sadju dobijo svinje veliko kisline v svoj želodec in rdečici zapre se tako pot. Uzrok tej bolezni so neke glivice, katere se zarijejo v drob svineta ter mu napravijo vnetje in to ga umori, ne da je moči bolno žival ozdraviti. Ako pa najde glivica že kisline v želodci, umori le-ta njo in živinče ostane zdravo.

Iz tega pa sledi, da naj svinje dobi vsak dan, kedar je sadja, nekaj tacega, posebno jabelk in hrušek. Tako najde tudi nezrelo sadje še svoj namen in daje kmetu dobička.

Sejmovi. Dne 20. julija v Arveži, pri Sv. Marjeti na Dravskem polju, pri Sv. Marjeti na Pesnici in v Vitanju. Dne 21. julija v Bučah. Dne 22. julija v Ivniku, pri Sv. Heleni, na Malih Rodnah in pri Sv. Magdaleni v Mariboru. Dne 25. julija v Kozjem, v Lipnici, pri M. Trošti v Žitalah, v Svetincih, v Slov. Bistrici in v Žalci.

Dopisi.

Iz Ptuja. (Veliki koncert slov. pev. društva.) Ljubi Slovenci, ki čitate ta list, popraševali ste že gotovo, zakaj vam naš »Gospodar« se ni prinesel nobene vesti o velikem koncertu, ki ga bo priredilo slovensko pevsko društvo dne 6. avgusta v Mariboru. Evo nam nekoliko vrstic, saj veste, da je vsakemu sadu treba časa do dobre zoritve. In tako vam tudi nismo mogli prej poročati, predno ni bilo vse dognano in določeno. Sedaj pa vam smemo povedati, da bo ta koncert gotovo vse prejšnje prekosil po svoji sijajnosti in velikanski udeležbi od strani slovenskega ljudstva. Na tihem smo do sedaj delovali — kaj pa nam je treba bilo trobiti med svet o svoji nakani, predno nismo bili prepričani, da bo dobro iztekla, ali delovali smo marljivo in jakó smo si v svesti, da se bodo naše besede o veličastnosti onega koncerta uresničile. Iz vseh slovanskih pokrajin zelenega Štajarskega, iz čudapolne kranjske, iz gorate koroške dežele prihajajo nam vesti, kako se vrli pevci pridno vadijo in vežbajo, da bodo svetu pokazali moč slovenske pesmi. Nad 180 se jih je že oglasilo, prišlo pa jih bo gotovo nad 200. In drugo je večinoma že vse pripravljeno: godba je najeta, prostori so lepi in primerni, vabila se ravnokar tiskajo. Samo na

vas je še ležeče, ljubi Slovenci, da pomagate to slavnost povzdigovati s svojo mnogobrojno udeležbo. Ali o tej smo že prepričani, kakor smo zgoraj omenili. Podčrtajte si torej v svojem koledarju 6. avgust, da ne bo nobeden sprevidel ali pozabil tega slavnega dne, da se bomo po poštenu slovenski navadi prav veselili pri kozarci vina poslušaje milo doneči slovenske pesmi, navduševali se in krepili za novo borbo, ki jo moramo boriti vedno naprej za naše narodne svetlinje in pravice. V prihodnjem listu bomo vam naznanili natančen načrt naše slavnosti.

Iz St. Jurija ob juž. žel. (Kresovi.) Malokedaj se kdo iz našega prijaznega trga oglasi, zatoraj, želeč nekoliko to molčanje pretrgati, vam menim naznaniti nekoliko o naših kresovih, katerih je gorelo na predvečer sv. Cirila in Metoda tukaj prav mnogo. Kakor hitro so zvečer zvonovi odpeli »večno luč«, že se zasveti vrhu starega Rifnika zali kres, zatem pa veliko drugih, od katerih so nekateri dalje, spet drugi manj časa goreli. Posebno lepa sta bila dva. Eden pri Sv. Rozaliji, pri katerem so tudi veliko razno barvanih raketov v zrak spustili, kar so ljudje z velikim veseljem gledali. Drugi veliki kres je pa gorel na hribčku »Bobbateca« celi dve uri, od todi so tudi topiči glasno in daleč na okrog oznanjevali veseli sopraznik sv. bratov Cirila in Metoda. Tudi na tem griču in v okolici so ljudje še vedno hvaležni tema svetnikoma za obilni trud, ki sta ga z nami Slovenci imela pri oznanjevanju sv. vere. Vam fantom in možem pa izrečem na tem mestu srčno zahvalo za ves trud, ki ste ga pri tem delu imeli. Le še tudi drugo leto tako, ako nam Bog zdravje da! Sv. brata Ciril in Metod prosita za nas; izprosita nam Slovincem enako zmago nad našimi dušnimi, kakor tudi telesnimi sovražniki, kakor sta si jo vidva že davno privojskovala.

F. Š.

Iz Središča. (Spomin.) Po dolgi mučni bolezni je umrla pri nas dvaindvajsetletna deklica Jospina Sajnkovičeva ter so jo pokopali dne 3. julija t. l. Pokojnica je bila nenavadno pridna in pobožna, kar je sicer med premožnimi ljudmi že velika redkost. Svojo pobožnost je jasno pokazala še poslednjo uro. Ko se jej je namreč bližal zadnji trenotek, rekla je: »Kako je temno«, in še pristavila besede: »Milostiva Devica in angelj varuh, pridita mi naproti!« Sprevod je bil sila lep; nosile so jo deklice v belini in truplo so spremeljali četirje č. g. duhovniki. Bog daj tej blagi duši sladki mir in pokoj!

Fl.

Iz Čadrama. (Društvo »Sloga«.) Že enkrat je »Slov. Gospodar« prinesel dopis iz Čadrama, kjer je bilo omenjeno, da se snuje tukaj bralno in gospodarsko društvo »Sloga« po imenu in da se bo vsaj v drugem četrtletju vse potrebno uredilo. Ker pa se sedaj od tega časa ni nikdo oglašil, sodil bi svet lahko, da je naše društvo zaspalo. Zato, g. urednik, naj vam jaz o tem društvu nekoliko poročam. Že naprej pa vam povem, da prav veliko veselja, kakor se ga od mnogih drugih krajev sliši, vam ne moremo povedati, pa vendar upamo, da se naše razmere sčasoma vzboljšajo, da bomo zamogli kedaj kaj veselejega po svetu naznanjati. Naše društvo je bilo ustanovljeno dne 30. aprila in je bilo do tedaj vpisanih 25 udov, izmed katerih je bil izvoljen sledeči odbor: Ant. Kangler, kakor predsednik, Blaže Mlakar, podpredsednik, Alojz Leskovar, tajnik, Jože Videčnik, blagajnik, Franc Kline, knjižničar in Jak. Leskovar, odbornik. Sklenilo se je tudi, da bode bralna soba pri gostilničarju Franc Kline, kateri je društvu na korist jedno sobo zastoj prepustil in še zraven obljubil, da bode posodil za društveno knjižnico eno omaro, dokler si društvo svoje ne omisli. Ker pa ob ustanovitvi društva ni bilo plačevanje na vspredu, zato se je pri-

redil dne 4. rožnika drugi občni zbor, s sledečim vsperedom: Nagovor predsednika. Podučljiv govor o umnem čebelarstvu, govoril nadučitelj Malenšek. Dalje zapisovanje novih udov in čudite se, pristopili so štirje in potem vplačevanje letnine in nazadnje še razni nasveti. Določilo se je tudi, da se bode naročilo za letos petero znanih domačih listov. Seveda bi bilo dobro še marsikateri list in marsikatero podučljivo knjigo dobiti, kar bi odbor rad storil, ako bode le društveni račun dopuščal. Res, da bode morda marsikdo z glavo majal in se nasmehnil, rekoč: Nimate se s čim hvaliti, in na našo žalost moramo priznati, da je to res, pa upanja ne smemo izgubiti, mi pričakujemo, da pride čas, ko bodedo tudi mi po zgledu vrlih Gotoveljčanov veliko število udov, pa tudi mnogo lepih uspehov pokazati in po svetu razglasiti zamogli. K temu pa nam pomagaj Bog in sreča junaška!

Iz Rošnje pri Sv. Janži. Pretekli četrtek, dne 6. t. m. utonil je v Dravi vštric Rošnje vasi dragonec Franc Filip, doma pri Slatini, s konjem vred. Prijездil je pod poveljem poročnika z desetnikom poskusit, bi-li bil pri rošnjem pašniku primeren prostor za kopanje konj. Desetnik je prigovarjal poročniku, da tam ni ugodno, ker je Drava preveč deroča, toda častnik ni se zmenil za to, ampak je celo s pestjo začel mahati po ubogem desetniku. Dragonec je moral s konjem v vodo. Bil je izvrsten plavač. Poprej je služil pri pijonirjih. Prvikrat je srečno preplaval sem ter tje. S tem pa poročnik ni bil zadovoljen. Zapovedal mu je poskusiti drugikrat, nekoliko nižje. Oba, dragonec in konj, bila sta že upehana. Voda ju zanese v velik tomún tje, kjer obe panogi Drave skupaj pritečete ter nju pokoplje. Črez nekoliko časa priplavata zopet na površje; toda konj je strašno delal z nogami in pri tem najbrž močno vdaril vojaka. Potem plavata drug za drugim proti mlinu. Enkrat se je vojak stegnil roko nad vodo, potem pa je izginil pod vodo. Konja je vrgla voda niže mlina na suho; dragonec pa niso našli.

Iz Radgonskega okraja. (Orehovski prerok.) Vi tam okolo orehovskega preroka ste pač srečni, ker on takó po očetovsko za vas skrbi in tudi ne pozabi večkrat v »Mariboržanko« kaj postaviti. Ker pa zadnji čas ima drugih opravil veliko, povabil si je pomagagača v svoj gradič, ki ima leseni dimnik, da mu pomagagača udrihati po ubogem slovenskem ljudstvu. Ta pomagagač ni nikdar drugi, kakor prijatelj znanega dopisnika »Slov. Gosp.« od Sv. Ane na Krembergu, kričač »Mariboržanke« v Žrjavcih, ki kar iz rokava siplje zgodovinsko-poučne dopise, kakor nadarjen pesnik pesmi. Radovedni smo, kaj se bosta ta dva učena moža Nemcem v razvedrilo podala; ker nekateri nemškutarji se ne morejo drugače nasititi, kakor da beró dopise, ki udrihajo po Slovencih in osobito po častitih duhovnikih, ki so bili in bodo Slovencem najboljši prijatelji, skrbeč za dušno, kakor njih zemeljsko blagostanje. V to je tudi narodnost prištevati; ako je kdo dober Slovenec, tedaj je gotovo tudi dober katoličan in gospodar, kateremu ne bo nikdar manjkalo kruha, ker izpolnjuje zlati rek: »Moli in delaj«, »spoštuj cerkev!« Taki ne bo z liberalci vlekli, nego v dopisih branil svoj rod in čast duhovništvo. Na orehovskega preroka pa večkrat pazite, kaj dela s svojim pisarjem, kateri doma ne najde dela!

—j.

Iz Središča. (Obramba.) V 27. št. »Slov. Gosp.« nekdo iz Ljutomeru napada Središko gasilno društvo radi tega, da se je vdeležilo shoda gasilnih društev v Ljutomeru dne 29. junija. Da smo se vdeležili, je gotovo in to le po dolžnosti, ker je naše društvo v zvezi deželnih gasilnih društev in kot tako ima po pravilih nalogo, da okrajne shode obiskuje. Takega shoda vdeležili

smo se tudi leta 1880 v Ljutomeru. Da je naše društvo slovensko, pač ni potreba dokazovati, saj tudi drugače biti ne more, ker so udje sami Slovenci. Da je središka požarna bramba narodna in da je Središki trg naroden, to pokazali so Središčani vselej. Da bi pa mi z Nemci peli: »gut hail«, ni resnica. Ako se nismo vdeležili cvenske slavnosti, krivo je to, da je bil omenjenega dne delavnik in radi nujnega dela, ki je takrat bilo, nismo mogli od doma. Končno še si zapomnite, gospod dopisnik, da ni namen ali poklic gasilnih društev se pečati z narodnostjo, marveč nje naj navdaja ljubezen do bližnjega, da mu branijo, kedar ga nesreča zadene, življenje in premoženje. Mi Središčani ne potrebujemo od Vas nobenih želj, prej dobrih svetov, ali ta Vaš svet, kako se je vesti gasilnemu društvu, je za nas prepozno prišel. Mi bodedo hodili vedno taka pota, da bode v prid in v čast slovenskemu narodu, naši mili domovini in gasilnemu društvu. V to nam pomoz Bog!

Izan Kolarič, vodja srediških gasilcev pri okrajnem shodu v Ljutomeru.

Ivan Kočevvar, načelnik.

Od Sv. Ane v Slov. gor. (Hvalevredno) storil je Lenartski trg s tem, da je odpravil občinski pašnik, ali takó imenovano »gmajno«. To se je sedaj razdelilo med dotične občane pri Sv. Lenartu. Akoravno nas to nič ne briga, vendar že radi snage zapojemo v tem oziru predstojniku čast. Glejte, poprej, kedar si imel srečo priti v sloviti trg Sv. Lenarta, prepričal si se ob 11. uri, kakó živahno je ondi postalo; primukale so namreč rogate živali, krave z občinskega pašnika, ter ponosno dvigale glave. Za kravami prikrlila je ščetinjad, svinje, ki so se v občinskem pašniku valjale po luži; večkrat si moral biti zelo opazen, da te ni katera rogatica nabodla z rogovi. To je sedaj minilo, in bo odselej bolj snažno in zdravo in trgu, a z onimi deli si bodo dotičniki več vpomogli, ker lahko pokosijo in hranijo za zimo. Samo nekaj se mi ne dopada in sicer to, da mislijo iz sovraštva do slovenskega prepričanja, katero kaže g. Aubl, sejme na drugem kraju imeti; in to bojé radi tega, da bi gg. Polič in Aubl škodo imela. Sicer bo sejem na prijetnejšem kraju, vendar naj se dela vse iz ljubezni do vseh!

—k—

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Okrajni šolski svet na Dunaji se upira na vse kriplje in celo dež. šolskemu svétu gledé na verske vaje v ljudskih šolah. Kakor se vidi, boji se za svoje jude, katerih je več za učitelja na ljudskih šolah, da-si otroci niso judje, ampak katoliški. To je nesrečen sad nesrečnega liberalizma! — Splošnja volilna pravica je sedaj na dnevnem redu in za-njo se poteguje sedaj že tudi nemška nacionalna stranka, češ, da se takó prikupi delalcem. No iz zadreg, v katerih tičimo, nas tudi taka volilna pravica ne potegne!

Česko. Mestni svét v Pragi mora v nemškem in češkem jeziku uradovati; tako hoče vlada in tudi najvišja upravna sodnija na Dunaji drži v tem z vlado. Samo na sebi to ni krivica, ali če je v Pragi tako potrebno, čemu ne velja enako tudi po drugih mestih, n. pr. v Mariboru, v Celji, na Ptuji? Tu pa nemški urad ne piše druga, kakor nemški, če dobi tudi slovensko pismo v roke!

Štajarsko. Vodje delalcev ali človek reče bolje, ščubarji delalcev so sedaj vladi že sitni in hoče jih odpraviti, vsaj iz tacih krajev, kjer je večje število delalcev. Iz Grada so te dni izgnali troje tacih ščubarjev.